

MRL-uudistus / työryhmän 10. kokous

Aika	ke 6.3.2019 klo 13.00–16.00
Paikka	OM, Eteläesplanadi 10, nh Julkisuus
Osallistujat	Helena Säteri, pj., YM, paikalla asialistan kohdasta 4 alkaen Ari Ekroos, Aalto-yliopisto Mervi Karhula, LVM Vilppu Talvitie, MMM Jari Salila, OM, poissa Vesa Pekkola, STM Anu Hernesmaa, VM Teppo Lehtinen, YM, paikalla asialistan kohdasta 4 alkaen Nunu Pesu, YM Riitta Rönn, YM, paikalla asialistan kohdasta 4 alkaen Matti Vatiolo, YM, paikalla asialistan kohdasta 4 alkaen Anne Jarva, Kuntaliitto Martti Häkkänen, Helsingin yliopisto Panu Lehtovuori, Tampereen teknillinen yliopisto Lauri Jääskeläinen, sihteeri, YM Maija Neva, sihteeri, YM Mirkka Saarela, sihteeri, YM, poissa Melica Hellén, YM

Asialista

1 Kokouksen avaus ja edellisen kokouksen muistion hyväksyminen

Varapuheenjohtaja Ari Ekroos toivotti osallistujat tervetulleiksi ja aloitti kokouksen klo 13.08. Hyväksyttiin kokouskutsun liitteenä ollut edellisen kokouksen muistio.

2 Valmistelun tilannekatsaus

Lauri Jääskeläinen kertoi lyhyesti valmistelun tilanteesta.

3 Lyhyt katsaus alueidenkäyttöä koskevan KV-selvityksen tuloksiin

Panu Lehtovuori esitteli selvityksen.

Käytiin keskustelu selvityksen tuloksista ja tulosten hyödyntämisestä MRL-uudistuksessa.

Kaupunkiseutujen puuttuminen kaikkien tarkastelun maiden suunnittelujärjestelmistä käytännössä kokonaan on merkinnyt sitä, että kaupunkiseututasoiset kysymykset on käsitelty joko kaupunkiseutujen vapaaehtoisessa yhteistyössä, tai osana väliportaan suunnittelua. Norjassa maakuntatason merkitys kaupunkiseutujen suunnittelussa on ollut suhteellisesti vahvin. Vastaavasti vapaaehtoiset yhteistyömuodot ovat korostuneet Hollannissa ja Englannissa. Ranskassa kunnat tekevät yhteistyössä seutusuunnitelmia, jotka ohjaavat seudullisia liikennekaavoja. Saksassa on vaihtelua osavaltioiden välillä, mutta liittovaltion laki edellyttää maakuntatason suunnittelua. Suurilla kaupunkiseuduilla tehdään määrääjoin uudistettavia seutusuunnitelmia. Tanskassa korostetaan Kööpenhaminan metropolialueen suunnittelua, jota koskeva Fingerplan on vastuutettu valtiolle.

Keskustelussa nousi esiin myös mm. se, että vertailumaissa ei ole MAL-sopimuksen kaltaista menettelyä kirjattuna lakiin. Yksityisen kehittäjän rooli on joissakin maissa vahvempi, joissakin taas vaikeaselkoisempi, ja erilaisia sopimusmenettelyjä on käytössä. Monissa tarkastelluissa maissa suunnittelu nähdään tärkeänä talouskehityksen edistämisen kannalta. Kuntien itsehallinnollinen asema ja valtion rooli, kuten puuttumisoikeus myös vaihtelee eri maissa. Samaten joissakin maissa on laissa säädetty erilaisia aikatauluja ja aikamääreitä kaavoitukseen ja rakentamisen luvitukseen liittyen.

4 Alueidenkäytön suunnittelujärjestelmä ja erityisesti kuntakaavoitus

Alueidenkäytön valmistelujaoston pj. Antti Irlala esitteli asian.

Keskusteltiin aiheesta esityksen pohjalta. Tunnistettiin tärkeäksi se, että jokaisella kaavatasolla on ko. tasolle ominainen tehtävä. Keskustelussa väyläsuunnittelun ja liikennejärjestelmäsuunnittelun suhteesta maakuntakaavoitukseen nostettiin esiin ehdotus, että maakunnan liitto voisi suunnitella liikennesuunnittelua osana maakuntakaavoitusta.

Todettiin, että oikeusvaikutuksetonkin suunnitelma voi olla vahva koordinoiva väline, joten yleispiirteisillä suunnittelun tasoilla oikeusvaikutukseton suunnitelma voisi toimia. Tällöin vaikutukset yksityiskohtaisempaan suunnitteluun tulisivat neuvottelumenettelyn ja yhteisen sitoutumisen kautta.

Kuntakaavoitusta koskevassa keskustelussa nostettiin esiin digitalisaation mahdollisuudet ja rakennusjärjestyksen merkitys alueidenkäytön suunnittelussa. Anne Jarva viittasi tuoreeseen, alueidenkäytön suunnittelua koskevan verkkokeskustelun yhteydessä tehdyn pikakyselyn tulokseen, jossa 1/3 yhteensä 39 vastaajasta näki mahdolliseksi yhden kuntakaavan mallin, jossa olisi kehittämisperiaatteita ja toteuttamista koskevat osat.

SYKE laatii vaikutusten arviointia kolmesta erilaisesta alueidenkäytön suunnittelujärjestelmävaihtoehdosta, jotka Irlala kävi esityksessään läpi ja joista keskusteltiin esityksen pohjalta. Keskustelussa vaikutusten arvioinnista todettiin, että arvioitavien vaikutusten rajaus on tärkeää, koska kyseessä on alueidenkäytön suunnittelujärjestelmän eri vaihtoehtojen vaikutusten arviointi, eikä koko lain vaikutusten arviointi. Vaikutusten arviointia tulee tehdä lain uudistuksen tavoitteiden lähtökohdista.

5 Digitaalisuuden läpivienti ja laaja hyödyntäminen kaavoituksessa

Digitalisaatio ja asiakaslähtöiset prosessit -valmistelujaoston pj. Juhana Rautiaisen sijaan Juha Nurmi esitteli asian.

Keskustelussa todettiin, että terminologiaan liittyen on käynnistynyt sanastotyö yhteistoimivuuden takaamiseksi. Keskustelussa nousi esiin mm. mahdollisten siirtymäaikojen tarve siirryttäessä paperisista prosesseista sähköisiin järjestelmiin.

Kaavan kansallinen tietomalli tuodaan uudestaan työryhmän kokoukseen syksyllä.

6 Digitaalisuuden läpivienti ja laaja hyödyntäminen rakentamisessa

Rakentamisen jaoston pj. Kirsi Martinkauppi esitteli asian.

Keskustelussa pidettiin ajatusta sähköisestä huoltokirjasta hyvänä. Yleistyvillä tietomalleilla saadaan myös elinkaariasiat nykyistä kattavammin mukaan. Nostettiin esiin kysymys siitä, kuka kantaa vastuu hyvästä rakentamistavasta pitkäkestoisissa ja monivaiheisissa rakennusprojekteissa.

7 Muut asiat

Muita asioita ei ollut.

8 Kokouksen päättäminen ja seuraava kokous 3.4.2019

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 15.57.